

Kapitel 6-Utländska medborgare

Kapitel 6-Utländska medborgare.....	1
Inledning.....	3
Utländska medborgare.....	3
Patienter från Norden.....	3
Patienter från EU/EES-länder.....	3
EU-kort och intyg.....	4
EU-kort eller intyg saknas.....	5
Nödvändig vård.....	5
Person som arbetar, men inte är bosatt, i Sverige.....	6
Gränsarbetare.....	6
Dialys och syrgasbehandling m m.....	6
Förlossning.....	7
Hjälpmedel.....	7
Läkemedel.....	7
Läkarintyg.....	7
Planerad vård.....	7
Förhandsbesked.....	8
Ersättning i efterhand.....	8
Planerad vård i annat EU-land för Svensk medborgare.....	8
Remiss till EU/EES-länder.....	9
Högekostnadsskydd och reseregler.....	9
Sjukvårdskonventioner.....	9
Högekostnadsskydd och reseregler.....	10
Övriga länder.....	10
Utlandssvenskar.....	10
Utlandssvenskar bosatta inom EU/EES.....	10
Pensionärer.....	11
Studenter.....	11
Utlandssvenskar bosatta i länder utanför EU/EES.....	11
Vidareremittering av utlandssvenskar utanför EU/EES.....	12
Utländska medborgare intagna i häkte eller anstalt.....	13
Patient som inte är ansluten till svenska försäkringskassan.....	13
Fakturering av utländska patienter.....	13
Asylsökande.....	13

Regionens åtagande	13
Identifiering	14
Patientavgifter.....	14
Avgiftsbefriade besök.....	14
Egenavgift för sjukresa.....	15
Högekostnadsskydd.....	15
Uteblivna besök	15
Läkemedel och hjälpmedel.....	15
Kvotflyktingar och anknytningar	15
Kvotflyktingar	15
Anknytningar	15
Varaktig vård	16
För vem kan varaktig vård sökas?	16
Villkor.....	16
Ansökan om ersättning	16
Patientavgifter.....	16
Utländska personer utan tillstånd-papperslösa	16
Identifiering och dokumentation	17
Tolkservice	18
Så här beställer Du tolk	18
Beställning av språktolkar	18

Inledning

Enligt [hälso och sjukvårdslagen](#) ska regionen erbjuda omedelbar hälso- och sjukvård till personer som vistas inom regionen utan att vara bosatt där. Dessa personer, samt deras familjemedlemmar har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom och moderskap enligt vad som följer av förordning (EG) nr 883/2004.

Staten ersätter regionens kostnader för viss hälso- och sjukvård, tandvård samt resor i samband med vård av personer som är försäkrade i andra EU-/EES-länder. Det gäller också för akut vård av personer från länder med vilka Sverige har slutit sjukvårdskonvention eller sjukvårdsavtal.

Utländska medborgare

Med utländsk medborgare avses patient som inte är bosatt i Sverige och inte är utlandssvensk.

Utländska medborgare indelas i fyra grupper:

- Patienter från norden
- Patienter från EU/EES-länderna.
- Patienter från länder med vilka Sverige har sjukvårdskonventioner.
- Patienter från övriga länder.

Patienter från Norden

Sjukvårdsavtal, den nordiska konventionen, gäller mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

Personer från dessa länder har rätt till nödvändig vård utan att uppvisa EU-kort eller liknande intyg. I dessa fall är det tillräckligt om patienten lämnar uppgifter om namn, bostadsadress i hemlandet samt kopia av giltig ID-handling. Gäller även barn under 18 år, läs mer under rubriken [Fakturering av utländska patienter](#). Saknas ID-handling kan regionen begära att berörd patient kontant eller mot faktura betalar hela beloppet för vården enligt regionala prislistan.

Den nordiska konventionen har ett åtagande om hemresa som sträcker sig utöver övriga konventioner och förordningarna 883/2004. Enligt denna konvention svarar det land som vården gets i för merutgifterna för hemresan till patientens hem/hemsjukhus. Med merutgift avses de kostnader som uppkommer i anledning av att patienten, p g a sitt sjukdomstillstånd, måste använda dyrare färdsmätt än personen annars skulle ha använt. Patientens sjukdomstillstånd ska styrkas med läkarintyg.

Exmpel: En kvinna som bor i Oslo insjuknar under en semesterresa akut i Gävle. Enligt läkarintyg behöver kvinnan flygas hem till Oslo. Kostnaden uppgår till 3 000 kr. Den vanliga hemresekostnaden, om akut sjukdom inte hade uppstått, är beräknad till 500 kr. Merkostnaden för hemresan blir 2 500 kr. Regionen fakturerar NFC Visby för beloppet 2 500 kr och patienten för det resterande beloppet på 500 kr.

Patienter från EU/EES-länder

Tabellen visar vad en patient, som är bosatt i ett annat EU/EES-land eller Schweiz, ska betala vid ett besök samt vad som faktureras till Försäkringskassan.

Bosatt i ett EU/EES-land utanför Sverige	Nödvändig vård	Planerad sjukvård	Nödvändig tandvård	Planerad tandvård
Patienter med EU-kort eller provisoriskt intyg. Kopia ska bifogas	Samma avgift som norrbottningar Försäkringskassan i Visby faktureras resterande vårdkostnad enligt regionala prislistan	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden Avgift enligt regionala prislistan + aktuell besöksavgift	Samma avgift som norrbottningar Försäkringskassan i Umeå faktureras och ersätter enligt förordningen om statligt tandvårdsstöd ¹⁾	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden
¹⁾ För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 20 år det år tandvården ges, ska faktura skickas till NFC Visby. För barn och ungdomar fakturerar vårdgivaren det pris som denna debiterar vuxenpatienter för motsvarande tandvård. OBS att barn och ungdomar har rätt till gratis tandvård.				

Följande länder ingår i EU/EES-området:

Belgien	Kroatien	Schweiz (särskilt avtal) ⁶
Bulgarien	Lettland	Slovakien
Cypern ¹	Liechtenstein (EES-land)	Slovenien
Danmark ²	Litauen	Spanien ⁷
Estland	Luxemburg	Storbritannien och Nordirland ⁸
Finland ³	Malta	Sverige
Frankrike ⁴	Nederländerna	Tjeckien
Grekland	Norge (EES-land)	Tyskland
Irland	Polen	Ungern
Island (EES-land)	Portugal ⁵	Österrike
Italien	Rumänien	
¹ Exkl den turkcypriska sidan.		
² Exkl Grönland och Färöarna.		
³ Inkl Åland.		
⁴ Inkl den franska territorierna Guadeloupe, Martinique, Réunion och Franska Guyana.		
⁵ Inkl Azorena och Madeira.		
⁶ försäkrade i Schweiz får subventionerad sjukvård i Sverige som om de vore med i EU/EES.		
⁷ Inkl Kanarieöarna, Ceuta och Melilla.		
⁸ Förenade kungariket och Nordirland inkl Gibraltar, exkl Jersey, Guernsey och Isle of Man.		

EU:s regelverk fortsätter att gälla för Storbritannien under en övergångsperiod till och med den 31 december 2020. Fram till 31 december 2020 gäller alltså samma regler för den som söker vård som när landet var med i EU.

EU-kort och intyg

En person som är försäkrad i EU/EES-land har rätt till sjukvårdsförmåner i Sverige. Dessa personer ska kunna intyga sin rätt till vård i Sverige till vanliga patientavgifter genom att visa upp det Europeiska sjukförsäkringskortet (EU-kortet) eller annat intyg som ger rätt till vård.

Reglerna gäller för medborgare i EU som är anställda och egenföretagare samt för pensionärer, statslösa och flyktingar som är bosatta inom EU samt för familjemedlemmar och efterlevande till dessa personer.

EU-kortet, som är blått i olika nyanser till färgen, ser ut på följande sätt:

Det är möjligt att utfärda ett provisoriskt intyg om innehav av ett europeiskt sjukförsäkringskort. Intyget är av papper i A4-format och innehåller samma uppgifter som kortet, men har en kortare giltighetstid. Intyget kan användas för att tillfälligt, i undantagsfall och i brådskande fall, ersätta kortet. Det kan utfärdas av hemlandet om en vårdgivare i en annan medlemsstat begär det.

Alla länder har kort eller intyg på nationella språk. EU-kortet kan även återfinnas på baksidan av ett nationellt hälsokort.

EU-kort eller intyg saknas

EU-kort och intyg måste vara giltigt. Om en utländsk medborgare saknar EU-kort eller intyg, om de inte täcker vårdperioden eller är oläsbara ska patienten betala den fulla vårdkostnaden enligt regionala prislistan.

Om patienten inte har ett giltigt EU-kort med sig vid vårdtillfället, kan ett provisoriskt intyg alltid krävas. Detta beror på att det på det provisoriska intyget är möjligt att specificera giltighetsperioden så att den omfattar den tidpunkt då vården gavs. På EU-kortet anges endast utgångsdatumet, inte när det är utfärdat.

Nödvändig vård

Försäkrade i andra EES-länder eller Schweiz har vid tillfällig vistelse i Sverige rätt till nödvändig vård. Med nödvändig vård avses också vård som orsakas av kronisk sjukdom. Det inkluderar även provtagningar, medicinska kontroller, förebyggande mödra- och barnavård samt förlossning. Gravida kvinnor har rätt till all vård som blir nödvändig p g a graviditeten. Förlossning i normal tid ingår i begreppet, förutsatt att inte syftet med vistelsen är att söka förlossningsvård.

Om vården kan vänta tills patienten kommer tillbaka till sitt hemland betraktas den inte som nödvändig. Det är behandlande läkare som i det enskilda fallet avgör vad som ska anses vara nödvändig vård. En besökare som tänker vistas här i t ex fem månader kan ha rätt till mer vård än en person som planerar att bara stanna några dagar. Det är därför viktigt att vårdpersonal frågar patienten hur länge de planerar att vistas i landet. Bedömer läkaren att vården kan vänta till patienten återvänt till sitt hemland är den inte nödvändig.

Rätten till nödvändig vård ger inte möjligheter till vård om syftet med resan till Sverige är att söka vård.

Person som arbetar, men inte är bosatt, i Sverige

De personer som kommer från andra EU/EES-stater och arbetar i Sverige, men som inte anses bosatta här, är i regel registrerade i den svenska Försäkringskassan. Försäkringskassan betalar ersättning till regionerna för både nödvändig och planerad sjukvård samt tandvård av denna kategori patienter som inte är bosatta i Sverige. Här ingår även ersättning för mödravård, förlossningsvård och vård vid abort. Det avser Försäkrad, även familjemedlem till sådan, i Sverige som anställd eller egenföretagare.

Intyg om ”bosättning i Sverige enligt förordning 883/2004” eller ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz” ska uppvisas och kopia på detta ska skickas med fakturan till Försäkringskassan.

Om anställningstiden överskrider 12 månader ska personen ifråga folkbokföra sig i Sverige. Därmed är personen bosatt här och har tillgång till hälso- och sjukvården såsom övriga bosatta i regionen.

Gränsarbetare

En gränsarbetare är en anställd eller egenföretagare som arbetar i en stat och är bosatt i en annan dit arbetaren som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan. En arbetare har rätt till både nödvändig och planerad vård till vanlig vårdavgift i både bosättnings- och arbetslandet.

Nödvändig vård

Om en gränsarbetare är bosatt i någon av de nordiska länderna och arbetar i Sverige behöver denna person inte styrka sin rätt till nödvändig vård här genom att visa upp ett intyg. Det är tillräckligt om denna person lämnar uppgifter om namn, bostadsadress samt kopia av giltig ID-handling.

Planerad vård

Om en gränsarbetare är bosatt i någon av de nordiska länderna och arbetar i Sverige ska denna person styrka sin rätt till planerad vård genom att uppvisa Försäkringskassans ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz”. Läs mer på Försäkringskassans webbsida:

<https://www.forsakringskassan.se/sjukvard/patient-som-inte-ar-folkbokford-i-sverige>

Övrigt

Även gränsarbetare bosatt utanför Norden ska använda Försäkringskassans intyg vid nödvändig och planerad vård.

En pensionerad gränsarbetare ska uppvisa intyg S3 för att styrka finansiering av planerad vård.

Försäkringskassan faktureras den resterande vårdkostnaden och en specificerad vårdräkning skickas tillsammans med ett giltigt underlag.

Dialys och syrgasbehandling m m

En person som uppvisar ett giltigt EU-kort eller ”provisoriskt intyg om innehav av EU-kort” har vid tillfällig vistelse här även rätt till nödvändig vård som av praktiska skäl kräver en förhandsöverenskommelse mellan den berörda personen och vårdgivaren. Det kan handla om t ex dialys, syrgasbehandling, astmabehandling, ekokardiografi vid autoimmuna sjukdomar och kemoterapi.

En förutsättning är att avtal träffas i förväg och att behandlingen utförs på institutioner som omfattas av avtal med den aktuella statens myndigheter. Dessutom har regionerna möjlighet att finansiera t ex dialysvård på privatägda kliniker utomlands.

Förlossning

En kvinna som uppvisar EU-kortet eller ”provisoriskt intyg om innehav av EU-kort” har rätt till all vård som blir nödvändig p g a graviditet. Detta inkluderar också förlossning i normal tid förutsatt att avsikten med vistelsen här inte är att söka förlossningsvård.

Hjälpmedel

En person som uppvisar EU-kortet eller ”provisoriskt intyg om innehav av EU-kort” har vid tillfällig vistelse här rätt till sådana hjälpmedel som bedöms som nödvändiga.

Om en person bor i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och arbetar i Sverige har denne rätt till hjälpmedel på samma sätt som om personen vore bosatt här. Det innebär att NFC Visby i dessa fall ersätter regionen.

Om en person som arbetar i Sverige slutar sin anställning och återvänder till sitt hemland får den behålla sitt hjälpmedel om det har överenskommits. Skulle personen i stället ha fått låna hjälpmedlet kan regionen begära att det lämnas tillbaka, med hänvisning till att personen inte längre har rätt till vårdförmån i Sverige.

Läkemedel

En person som uppvisar EU-kortet eller ”provisoriskt intyg om innehav av EU-kort” har rätt till nödvändiga läkemedelsförmåner på samma ekonomiska villkor som personer bosatta i landet. När personen köper ett läkemedel från ett apotek uppvisas receptet och EU-kortet eller intyg.

För gränsarbetare och deras familjemedlemmar gäller att läkemedel utges till ett subventionerat pris endast i det land där ordinationen har ägt rum.

Läkarintyg

Regionerna kan få en begäran från en institution i ett annat EU/EES-land eller Schweiz om att utfärda läkarintyg, som rör t ex pension för personer som bor i Sverige eller i andra EU/EES-länder eller Schweiz. Regionerna kan i dessa fall begära ersättning av Försäkringskassan för de faktiska kostnaderna för att utfärda ett intyg. Vad gäller sådana ärenden bifogar regionerna en kopia av begäran om läkarintyg.

Planerad vård

Planerad vård innebär att syftet med resan till Sverige är specifikt att söka vård. I annat fall rör det sig om nödvändig vård.

Tabellen visar vad en patient ska betala vid planerad vård samt vad som faktureras till Försäkringskassan.		
Bosatt i ett EU/EES-land utanför Sverige	Planerad sjukvård	Planerad tandvård
<u>Förhandstillstånd:</u> Krav: intyg S2 eller E112. Kopia på intyg bifogas	Samma avgift som norrbottningar NFC Visby faktureras resterande vårdkostnad enligt regionala prislistan	Samma avgift som norrbottningar Försäkringskassan i Umeå faktureras och ersätter enligt förordningen om statligt

Tabellen visar vad en patient ska betala vid planerad vård samt vad som faktureras till Försäkringskassan.		
Bosatt i ett EU/EES-land utanför Sverige	Planerad sjukvård	Planerad tandvård
		tandvårdsstöd ¹⁾
<u>Ersättning i efterhand</u>	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden. Avgift enligt regionala prislistan + aktuell besöksavgift	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden.
¹⁾ För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 20 år det år tandvården ges, ska faktura skickas till Försäkringskassan på Gotland. För barn och ungdomar fakturerar vårdgivaren det pris som denna debiterar vuxenpatienter för motsvarande tandvård. OBS att barn och ungdomar har rätt till gratis tandvård.		

Förhandsbesked

En person som är försäkrad enligt förordning 883/2004, har möjlighet att ansöka hos sin socialförsäkringsinstitution om ett förhandstillstånd för att finansiera planerad vård i en annan EU/EES-stat, t ex i Sverige.

Vid planerad vård är det troligt att en direkt kontakt med en svensk vårdgivare tas av personen själv, berörd vårdgivare i hemlandet eller personens socialförsäkringsinstitution. Denna institution i patientens hemland kan utfärda ett tillstånd, intyg S2 eller E112, om personen kommer från ett annat EU/EES-land eller Schweiz för att styrka finansieringen av den planerade vården i Sverige.

Ersättning i efterhand

En person ifrån ett annat EU/EES-land kan även vända sig direkt till en vårdgivare i Sverige för vård och sedan ansöka om ersättning i efterhand enligt patientrörlighetsdirektivet. I dessa fall skall patienten själv betala hela vårdkostnaden direkt till berörd vårdgivare.

Planerad vård i annat EU-land för Svensk medborgare

En försäkrad person i Sverige kan vända sig till Försäkringskassan och ansöka om ett förhandsbesked för att få vård i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Bedömer Försäkringskassan att ett förhandstillstånd kan beviljas utfärdas intyg S2, som innebär att Försäkringskassan ansvarar för att ersätta behörig institution i vårdlandet. Försäkringskassan fakturerar därefter det utbetalda beloppet till personens hemregion.

En försäkrad person i Sverige kan, i enlighet med patientrörlighetsdirektivet, vända sig till Försäkringskassan och ansöka om ersättning i efterhand för redan uppkomna vårdkostnader i ett annat EU/EES-land.

Det är Försäkringskassan som ska betala ut beslutad ersättning till patienterna. Försäkringskassan fakturerar därefter det utbetalade beloppet till patientens hemregion.

Försäkringskassan är nationell kontaktpunkt med uppdrag att informera personer boende i Sverige om den gränsöverskridande vården.

Socialstyrelsen är nationell kontaktpunkt med uppdrag att lämna information om svensk hälso- och sjukvård till personer och myndigheter i andra EES-stater.

Remiss till EU/EES-länder

Regionerna kan remittera patienter, bosatta inom regionen, för vård utomlands i de fall vården inte har kunnat ges i Sverige och regionen har bedömt att patienten bör ha vården. EU/EES-länder kan i dessa fall kräva att patienten uppvisar blankett S2. I sådana situationer kan NFC Visby utfärda blanketten om regionen upprättar en betalningsförbindelse med NFC Visby. Regionen blir således ansvarigt för dessa vårdkostnader.

Enligt regionens remissregler för specialistvård i utlandet får remiss utfärdas av länschef inom hälso- och sjukvård.

Högekostnadsskydd och reseregler

En utländsk medborgare som får vård enligt EU/EES-regler omfattas av högekostnadsskydden för öppen hälso- och sjukvård och läkemedel samt har rätt till resebidrag enligt regionens sjukreseregler. Regionerna fakturerar NFC Visby för de faktiska kostnaderna för sjukresor och sjuktransporter, som omfattas av 883/2004. Denna förordning täcker emellertid inte resor och transporter över nationsgränserna med undantag för medborgare i de nordiska länderna där åtagandet gäller även över nationsgränserna.

Sjukvårdskonventioner

Sverige har sjukvårdavtal med vissa länder. Personer från dessa länder har rätt till angiven vård på samma avgiftsvillkor som bosatta i Sverige. Motsvarande rätt till subventionerad vård har personer bosatta i Sverige vid besök i samtliga dessa länder.

Regionerna får ersättning från Försäkringskassan när vård ges till patienter från de länder med vilka Sverige har konventioner eller sjukvårdsavtal. En kopia av patientens ID-handlingar, som är pass eller försäkringsintyg ska bifogas.

Sjukvårdsavtal enligt följande:		
Utländsk medborgare bosatt i:	Subventionerad vård	Krav på legitimation
Algeriet:	Rätt till samma avgift för akutvård som Norrbottningar Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden	Pass
Australien	Rätt till samma avgift för nödvändig vård som Norrbottningar Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden	Pass
Israel:	Rätt till samma avgift för förlossningsvård som Norrbottningar Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden	Intyg
Kanalöarna Jersey, Guernsey och Isle of Man.	Rätt till samma avgift för akutvård som Norrbottningar Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden	Pass eller intyg
Quebec¹⁾	Rätt till all vård under vistelsen som Norrbottningar	Intyg
Turkiet	Rätt till samma avgift för planerad sjukvård som Norrbottningar Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden	förhandstillstånd (betalningsförbindelse)
Ungern²⁾	Rätt till samma avgift för akutvård som Norrbottningar	Pass

Sjukvårdsavtal enligt följande:		
Utländsk medborgare bosatt i:	Subventionerad vård	Krav på legitimation
	Övrig vård betalar patienten hela vårdkostnaden.	
²¹⁾ Endast för den som arbetar eller studerar för kortare tid än ett år. Försäkringsintyg från Quebec och intyg om arbetstillstånd eller inskrivningsintyg från läroanstalt i Sverige som omfattas av den svenska lagstiftningen om studiestöd		
²⁾ Omfattar de personer som inte har rätt till EU-kort		

Högekostnadsskydd och reseregler

Utländsk medborgare som får vård enligt konvention/avtal omfattas av högekostnadsskydden för öppen hälso- och sjukvård och läkemedel samt har rätt till resebidrag enligt regionens sjukreseregler. Högekostnadsskyddet för hälso- och sjukvård gäller inom Sverige.

Övriga länder

Avgift för övriga utländska medborgare bosatta utanför EU/EES eller i ett land som Sverige saknar konvention med ¹⁾				
Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård	Akut tandvård	Planerad tandvård
Patienten saknar sjukvårdsavtal, intyg eller EU-kort ¹⁾	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden enligt regionala prislistan + aktuell besöksavgift	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden enligt regionala prislistan + aktuell besöksavgift	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden
¹⁾ Har inte rätt till någon subventionerad vård av regionerna. De ska även betala för besök och behandlingar som är avgiftsfria för hemmasvenskar				

Utlandssvenskar

Med utlandssvensk avses svensk medborgare som är bosatt utomlands och inte folkbokförd i Sverige.

Utlandssvenskar bosatta inom EU/EES

Flertalet av utlandssvenskarna inom EU/EES täcks av förordning 883/2004. De använder sig därför av EU-kortet eller ett provisoriskt intyg. Det innebär att de betalar vanlig patientavgift för nödvändig vård vid vistelse i Sverige.

Dessa utlandssvenskar är hänvisade att söka planerad vård i sitt arbets- eller bosättningsland, men kan om de fått intyg S2 från myndigheterna i sitt bosättningsland också få planerad vård i Sverige.

Om varken förordning 883/2004 eller någon konvention är tillämplig betalar utlandssvenskar från andra EU/EES-länder de verkliga kostnaderna i Sverige för sjuk- och tandvård.

Pensionärer

De pensionärer med svensk pension som är bosatta i ett annat EU-land har rätt till nödvändig, planerad samt tandvård (som omfattas av det statliga tandvårdsstödet) till vanlig patientavgift i Sverige. Med pension avses bl.a. inkomst-, tilläggs- och premiepension samt sjuk- eller aktivitetsersättning.

Deras svenska EU-kort gäller inte i Sverige, utan de ska uppvisa ett intyg från svenska Försäkringskassan vid vårdtillfället, ”Intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz”.

Kostnaden för denna vård ska faktureras Försäkringskassan tillsammans med en kopia av intyget.

Studenter

Personer från Sverige som studerar i ett annat EU/EES-land och som är avregistrerade från folkbokföringen samtidigt som de omfattas av svensk socialförsäkring har tillgång till nödvändig och planerad vård i Sverige till svensk patientavgift. Dessa personer ska vid vårdtillfället för vårdgivaren visa upp ”Intyg om rätt till vård i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz”, som utfärdas av svenska Försäkringskassan. Kostnaden för tillhandahållen vård ska inte faktureras NFC Visby. Det är vårdregionen som svarar för vårdkostnaden.

Utlandssvenskar bosatta i länder utanför EU/EES

Om en utlandssvensk täcks av ett sjukvårdsavtal grundar det rätten till akut sjuk- och tandvård i Sverige. I dessa fall får landstinget ersättning för sjukvård från Försäkringskassan i Umeå. Finns ingen konvention om sjukvård svarar regionen för kostnaden för akut vård. En förutsättning för att utlandssvenskar i Sverige kan få subventionerad vård som är planerad är att den söks i den region, som utlandssvensken var folkbokförd i vid utflyttningen från Sverige. I annat fall får patienten betala hela vårdkostnaden.

Utlandssvenskar som bor utanför EU/EES och vårdas i Sverige				
Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård ¹⁾	Akut tandvård	Planerad tandvård
Svensk utsänd medborgare med familj eller missionär, präst eller volontär i utvecklingsland ²⁾	<p>Samma avgift som norrbottningar</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden</p>	<p>Samma avgift som norrbottningar</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden</p>	<p>Samma avgift som norrbottningar</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden</p>
Svensk medborgare som är bosatt i: Kanada, USA, Nya Zeeland, europeiska länder utanför EU/EES som t ex Monaco och Andorra med vilka Sverige saknar konventioner	<p>Samma avgift som norrbottningar</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden enligt regionala prislistan</p>	<p>Samma avgift som norrbottningar</p> <p>Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden</p>	<p>Patienten betalar själv hela vårdkostnaden</p>

Utlandssvenskar som bor utanför EU/EES och vårdas i Sverige				
Kategori	Akut sjukvård	Planerad sjukvård ¹⁾	Akut tandvård	Planerad tandvård
Svensk medborgare som är bosatt i: - Australien: nödvändig vård - Quebec: (endast arbetande eller studerande) all vård under pågående vistelse	Samma avgift som norrbottningar NFC Visby faktureras den resterande vårdkostnaden enligt regionala prislistan	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden enligt regionala prislistan	Samma avgift som norrbottningar Försäkringskassan i Umeå faktureras ³⁾	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden
Svensk medborgare som är bosatt i: - Algeriet: akut vård, inte tandvård	Samma avgift som norrbottningar NFC Visby faktureras den resterande vårdkostnaden enligt regionala prislistan	<u>Öppen vård:</u> 6 x högsta slutenvårdsavgift <u>Sluten vård:</u> 10 x högsta slutenvårdsavgift Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden	Samma avgift som norrbottningar Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden
Svensk medborgare som är bosatt utanför EU/EES i övriga länder med vilka Sverige saknar konventioner	Samma avgift som norrbottningar Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden	<u>Öppen vård:</u> 6 x slutenvårdsavgift <u>Sluten vård:</u> 10 x slutenvårdsavgift Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden	Samma avgift som norrbottningar Vårdregionen svarar för den resterande vårdkostnaden	Patienten betalar själv hela vårdkostnaden
¹⁾ Planerad sjukvård subventioneras bara i hemregionen.				
²⁾ Dessa personer får sluten vård till samma slutenvårdsavgift som norrbottningar.				
³⁾ För tandvård som ges med stöd av tandvårdslagen, exempelvis till patienter som inte fyllt 20 år det år tandvården ges, ska faktura skickas till Försäkringskassan på Gotland. För barn och ungdomar fakturerar vårdgivaren det pris som denna debiterar vuxenpatienter för motsvarande tandvård. OBS att barn och ungdomar har rätt till gratis tandvård.				

Vidareremittering av utlandssvenskar utanför EU/EES

I de fall en region vidareremitterar en utlandssvensk, vilken har ett akut vårdbehov som uppkommit under vistelse i regionen, ska den remitterande regionen ersätta vårdkostnaderna, utöver patientavgiften, till den region som tar emot utlandssvensken. Motsvarande gäller för planerad vård.

Om utlandssvenskens behov av akut vård täcks av en sjukvårdskonvention ersätter Försäkringskassan den del av vårdkostnaderna som överstiger patientavgiften.

Utländska medborgare intagna i häkte eller anstalt

Kriminalvården har betalningsansvaret för utländska medborgare som är intagna i häkte eller anstalt. Detta gäller oavsett vilket land de är medborgare i. Betalningsansvaret gäller för både akut och planerad vård.

Regionen ska fakturera Kriminalvårdsstyrelsen för vården av utländska medborgare som är intagna i häkte eller anstalt.

Patient som inte är ansluten till svenska försäkringskassan

Besök	Patientavgift
Läkarbesök på mottagning, enkel konsultation ¹⁾	Varierar mellan
Läkarbesök på mottagning inkl. röntgen- eller laboratorieundersökning, eller i övrigt mer omfattande behandlingsåtgärder ²⁾	olika specialiteter. Se regionala prislistan.
Sjukvårdande behandling	prislistan.
¹⁾ För enkel konsultation uttas halv avgift för läkarbesök.	
²⁾ Hel avgift för läkarbesök ska uttas.	

Fakturering av utländska patienter

Hjälplblankett samt kopior enligt nedan skickas till Administrativ Service som sköter faktureringen av utländska patienter. En specificerad räkning över utförd vård skickas, där priserna ska utgå från regionala prislistan. Vid fakturering till Försäkringskassan ska det tillsammans med den specificerade vårdräkningen bifogas:

- Patienter från Norden: en kopia av giltig ID-handling eller giltigt intyg som ger rätt till vård. Försäkringskassan accepterar pass, nationella ID-kort och körkort som ID-handling, men även EU-kort om ID-handling saknas. Om patienten är under 18 år och saknar ID-handling accepterar Försäkringskassan kopia på ID-handling från medföljande vuxen med uppgift om patientens motsvarighet till personnummer i hemlandet.
- Patienter från EU/EES-länderna; en kopia av det giltiga EU-kortet, både fram- och baksida, eller provisoriskt intyg om innehav av EU-kort.
- Patienter från länder med vilka Sverige har sjukvårdskonventioner: en kopia av giltig ID-handling enligt tabell på sid 9.

Försäkringskassan lämnar ingen ersättning om kopia enligt ovan saknas. Då kan regionen istället begära att berörd patient kontant eller mot faktura betalar hela beloppet för vården.

Asylsökande

Regionens åtagande

- Asylsökande som fyllt 20 år:
 - Hälsundersökning.
 - Akut vård och tandvård samt vård och tandvård som inte kan anstå.

- Mödrahälsovård, förlossningsvård, preventivmedelsrådgivning, vård vid abort.
 - Vård och åtgärder enligt smittskyddslagen.
 - Transporter.
 - Hjälpmedel.
 - Tolk.
- Asylsökande som inte fyllt 20 år:
 - Hälsoundersökning.
 - Hälso- och sjukvård på samma villkor som svenska barn.
 - Tandvård:
 - Asylsökande under 18 år: Tandvård på samma villkor som svenska barn.
 - Asylsökande som fyllt 18 år: Akut tandvård och tandvård som inte kan anstå.

Identifiering

Den asylsökande skall uppvisa ett giltigt ”Tillfälligt LMA-kort för utlänning i Sverige” utfärdat av Migrationsverket för att få subventionerad vård. LMA-kortet är försett med foto och personuppgifter samt ett dosnummer som kan identifiera den asylsökande.

Om inte LMA-kortet kan uppvisas eller om kortet är ogiltigt ska personen betala den faktiska kostnaden för vården enligt regionala prislistan.

Patientavgifter

Följande avgifter gäller för Asylsökande	Egenavgift kronor
Läkarbesök på hälsocentral.	50
Läkarbesök på sjukhuset efter remiss från hälsocentral, 0 kr för första besöket därefter kostar det 50 kr för varje besök tills patient är färdigbehandlad. Avgiften gäller också om den asylsökande remitteras vidare till annan läkare i den specialiserade vården för den diagnos den ursprungliga remissen avsåg	0
Sjukvårdande behandling	25
Besök på akutmottagningen/jourcentralen	400
Besök hos tandläkare inom folktandvården	50
Vid övriga besök utan remiss gäller samma avgift som för norrbottningar.	

Avgiftsbefriade besök

Ingen patientavgift tas ut vid:
Öppenvårdsbesök för barn och ungdomar under 20 år under hela dygnet.
Öppenvårdsbesök för 85-åringar och äldre under hela dygnet.
Ett hälsosamtal/hälsoundersökning
Barn- och mödravård som ges inom offentlig primärvård.
Förlossningsvård.
Vård och åtgärder enligt smittskyddslagen.
Sluten vård.

Asylsökande under 20 år
Akut tandvård och tandvård som inte kan anstå för asylsökande t o m det år de fyller 21 år (fr o m år 2018 gäller 22 år, fr o m år 2019 gäller 23 år)

Egenavgift för sjukresa

Färdsätt	Egenavgift per enkel resa	Anmärkning
Resa för Asylsökande/flykting/papperslös oavsett fordonstyp	40	
Resa för Asylsökande/flykting/papperslös med buss och tåg	0	Resekostnader understigande 40kr ersätts inte.

Högekostnadsskydd

Asylsökande har ett särskilt högekostnadsskydd som Migrationsverket har ansvaret för. Asylsökande ska inte använda sig av regionens högekostnadsskydd.

Uteblivna besök

Patient som uteblir utan att avbeställa ett inbokat besök får efterdebiteras med den för besöket aktuella patientavgiften gällande för asylsökande.

Om en patient uteblir från en tidsbokad hälsoundersökning kan efterdebitering inte ske.

Läkemedel och hjälpmedel

Regionen subventionerar inte några kostnader för läkemedel och vissa hjälpmedel för asylsökande. De betalar samma avgift för hjälpmedel som norrbottningar.

Den asylsökande ska betala 50 kr i avgift för förskrivning av receptbelagda läkemedel för en period av tre månader. Avgiften betalas på och till apoteket. Förbrukningsartiklar som används för att tillföra kroppen läkemedel (sprutor, kanyler och diabeteshjälpmedel som teststickor) betalas av Migrationsverket.

Kvotflyktingar och anknytningar

Kvotflyktingar

Hälsoundersökningar ska utföras till kvotflyktingar

- Om sådan inte genomförts tidigare.
- Komplettering av ofullständigt utförd hälsoundersökning. Gäller oftast kvotflykting där prover tagits före avresa till Sverige, men hälsosamtal sker efter ankomst till kommunen.

Anknytningar

Hälsoundersökning åt personer som beviljats uppehållstillstånd som nära anhörig till utlänning som ska ha varit flykting eller ha flyktingliknande skäl enligt förordning (1990:927) ska endast utföras

- för utländska medborgare som ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den person som han/hon har anknytning till först togs emot i en kommun.

- Som sker av smittskyddsskäl och ersättning ges för undersökning och provtagning.

Varaktig vård

Migrationsverket ger ersättning då sjukdom eller funktionshinder innebär att en utländsk medborgare måste ges varaktig vård. Vårdbehovet ska finnas vid ankomsten eller i anslutning till att uppehållstillstånd beviljats. Den vård som ersätts ska vara ordinerad av läkare och kan vara vård i öppen och slutet vård inom region och/eller kommun. Insatser enligt LSS jämföras med vård, vilket innebär att ersättning kan lämnas för sådana omsorger.

För vem kan varaktig vård sökas?

Varaktig vård kan sökas för:

- Kvotflykting.
- Asylsökande som fått uppehållstillstånd.
- Anknytning som berörs av förordningen (1990:927).

Villkor

Ersättning ges om värden bedöms ha en varaktighet av minst tre år och den sammanlagda vårdkostnaden överstiger 60 000 kr under en tolv månadersperiod. Ansökan kan ske så snart vårdkostnaderna beräknas uppgå till 60 000 kr och måste göras inom en treårsperiod från det att personen första gången togs emot i en kommun.

Ansökan om ersättning

- Hälsocentralerna söker själva ersättning för hälsoundersökning av kvotflyktingar.
- Ersättning för varaktig vård söks av Administrativ service.

Blanketter finns på Insidan under Asyl- och flyktingsjukvård.

Patientavgifter

Kvotflyktingar och anknytningar har rätt till samma vård som norrbottningar och betalar samma vårdavgifter.

Utländska personer utan tillstånd-papperslösa

Regionerna har en skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård och tandvård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Det kan vara personer som inte har ansökt om nödvändiga tillstånd för att vistas i landet och personer som håller sig undan verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning (gömda f.d. asylsökande). En regions skyldigheter gäller endast för utlänningar som vistas inom regionen.

Barn (under 20 år)	Utländska barn ska erbjudas hälso- och sjukvård i samma omfattning som bosatta och asylsökande barn. De skall även erbjudas fullständig och regelbunden tandvård. Vården är subventionerad. Regionen tar ut samma patientavgifter som de avgifter som gäller för asylsökande personer
Vuxna (20 år eller äldre)	Vuxna utländska personer skall erbjudas hälso- och sjukvård i samma omfattning som vuxna asylsökande. De skall erbjudas akut vård (hälso- och sjukvård/tandvård), vård som inte kan anstå (hälso- och sjukvård/tandvård), mödrahälsovård och vård vid abort, preventivmedelsrådgivning samt läkemedel som omfattas av lagen om läkemedelsförmåner.

	Vidare skall de erbjudas en hälsoundersökning. Vården är subventionerad. Regionen tar ut samma patientavgifter som de avgifter som gäller för asylsökande personer
--	--

Kostnader för vård som inte kan anstå betalas av Migrationsverket.

Sjukvården ska behandla alla (gömda flyktingar oavsett ålder, papperslösa och andra tillfälliga besökare oavsett om de har uppehållstillstånd eller inte) i behov av omedelbar eller vård som inte kan anstå. Det gäller även om patienten inte kan betala patientavgift.

Kontakta **inte** Migrationsverket om patienten är gömd.

Identifiering och dokumentation

När en person söker sjukvård och det finns rimlig anledning att tro att den har flyktingstatus bör mottagande personal tydliggöra vikten av att vården får korrekt information om personen är asylsökande eller gömd.

- Personens status i detta avseende ska därför utredas: Fråga efter ID-handling.
- Journaler för gömda patienter ska, som för alla patienter, dokumenteras i VAS.
- Skriv ut uppgifterna till patienten för att lämnas vid nästa besök inom sjukvården. Patienten måste själv ta ansvar för sitt medicinska ID-nummer (reservnummer).
- Det är viktigt att förklara att det reservnummer som tilldelas patienten och som dokumenteras i VAS är till för patientens medicinska säkerhet och att numret ska uppges vid alla besök på vårdinrättningar i landstinget. Reservnumret innebär inte att individens identitet röjs.
- Varje verksamhet ansvarar för att det finns ett system för kontaktväg **till** dessa patienter, som ju oftast saknar adress, för provsvar, kallelse till återbesök m fl situationer, samt kontaktväg **från** dessa patienter så att de vid behov kan få kontakt med vårdgivare. Många har mobiltelefon. Kontaktvägen innebär inte att patientens vistelseadress röjs.

Regionens åtagande gäller fram t o m att den asylsökande fått beslut om permanent uppehållstillstånd och blir folkbokförd. Vid ett beslut om avvisning upphör regionens åtagande när den asylsökande lämnat landet.

Regionen har dock ett fortsatt vårdåtagande för personer som fått avslagsbeslut, men av olika skäl inte kan överföras till hemlandet.

Överenskommelsen gäller även personer under 18 år som vistas i landet utan att vara folkbokförda här (gömda barn).

Däremot har regionerna inget vårdåtagande för vuxna personer som håller sig gömda så att ett utvisningsbeslut inte kan verkställas.

Bilaga 1

Tolkservice

När hälso- och sjukvården har att göra med någon som inte behärskar svenska språket ska tolk anlitas. Rätten till tolk är reglerad i lag. Det gäller också medborgare i de nordiska länderna. Medborgare i de nordiska länderna har rätt att använda sitt eget språk i kontakt med myndigheter i Sverige. Vid bedömningen ska patientens önskemål vara vägledande, men det är personalen som beställer tolk. Den mest kvalificerade tolken ska prioriteras, tänk därför på att inte använda barn och anhöriga som tolkar

Så här beställer Du tolk

När Du ringer tolkförmedlingen för att beställa tolk ska Du uppge:

- Vilket språk tolkningen gäller.
- Datum och tid för tolkuppdraget.
- Var tolkningen ska ske (klinik, mottagning, hälsocentral).
- Namnet på tolkanvändaren, arbetsplats och telefonnummer.
- Kort information om vad tolkuppdraget gäller så att tolken har möjlighet att förbereda sig.
- Ange om Du har krav på manlig eller kvinnlig tolk.

Tänk också på att beställa tolken i god tid.

Om Du vill använda Dig av en och samma tolk för att få kontinuitet, beställ då tolken för samtliga vårdtillfällen.

Meddela receptionen så att tolken slussas till rätt användare.

Beställning av språktolk

Nytt avtal för närvarotolk och telefontolk gäller från och med 2019-11-11.

I upphandlat avtal har Region Norrbotten säkrat samtliga, i upphandlingen, efterfrågade språk (83 st) och valmöjlighet finns att anlita tolkar med olika kompetensnivåer. Avtal har tecknats med flera leverantörer. Den leverantör som kan erbjuda högst kompetens till mest förmånligt pris för aktuellt språk har rangordnats högst. Se avtalsvillkor, rangordningsdokument, information om kompetenser samt övrig information om kontaktvägar och beställning i [Avtalskatalogen](#).

[Telefontolk Rangordning](#)

[Kontaktuppgifter Telefontolk](#)

[Närvarotolk Rangordning](#)

[Kontaktuppgifter Närvarotolk](#)

Den leverantör som är rangordnad som nummer 1 ska kontaktas i första hand. Om denne tackar nej till uppdraget kan rangordnad nummer 2 kontaktas och därefter nummer 3.

Minsta debiteringstid för telefontolk är 30 minuter och för närvarotolk 60 minuter. Vid förlängning av uppdrag debiteras vi per 15 minuter.

Förlängning sker enligt överenskommelse mellan tolk och beställare. I pris ingår samtliga, med uppdraget förenliga kostnader (exklusive resekostnader vid närvarotolkning) - förmedlingsavgift får därmed inte debiteras.

Leverantörer som rangordnats som nummer 1 för Telefontolktjänster är:

Semantix (0770-45 74 00, www.semantix.se) Levererar 12 av de 16 vanligaste språken som Region Norrbotten beställer: Albanska, Arabiska, Armeniska, Dari, Engelska, Farsi, Finska, Franska, Ryska, Somaliska, Thailandska och Tigrinja.

Transvoice (011-12 21 30, www.transvoice.se) Levererar Badinani, Bosniska, Bulgariska, Georgiska, Gorani, Grekiska, Hazaragi, Hebreiska, Italienska, Japanska, Kantonesiska, Kurmanji, Kroatiska, Litauiska, Mandarin, Polska, Portugisiska, Rumänska, Samiska, Serbiska, Serbokratiska, Slovakiska, Sorani, Spanska, Syrianska, Tjetjenska, Turkiska, Turkmenska, Tyska, Uiguriska, Ukrainska, Uzbekiska, Vietnamesiska och Nordsamiska.

Tolkresurs (0771-85 00 58, www.tolkresurs.se) Levererar Amhariska-Amarinja, Bengali, Bilen, Luganda, Pashto, Syriska och Tagalog.

Hero Tolk AB (010-550 975 15, www.tolkportal.herotolk.se) Levererar Burmanska, Burmesiska, Edo, Jiddisch, Karenska, Lettiska, Lulesamiska, Mandinka, Meänkieli, Mongoliska, Singalesiska, Tigre, Twi, Umesamiska, Sydsamiska, Romani chib arli, Romani chib kaale och Östassyriska.

Järva Tolk och Översättningsservice AB (08-445 75 90, www.jarvatolk.se) Levererar Kinyarwanda, Kirundi, Lingala, Punjabi, Swahili, Urdu, Vitryska och Wolof

DigitalTolk (010-199 45 00, info@digitaltolk.se) Levererar Makedonska och Tamil

Språkservice - är inte längre vår leverantör och ska inte kontaktas för telefontolktjänster.

Leverantörer som rangordnats som nr. 1 för Närvarotolktjänster är:

Enlace group (0920-128 00, bokning@enlacegroup.se) Levererar de flesta språken: Albanska, Arabiska, Azerbajdzjanska, Bengali, Bosniska, Bulgariska, Burmanska, Burmesiska, Dari, Edo, Engelska, Georgiska, Gorani, Grekiska, Hazaragi, Hebreiska, Italienska, Japanska, Jiddisch, Kantonesiska, Karenska, Kinyarwanda, Kurmanji, Kirundi, Kroatiska, Lettiska, Lingala, Litauiska, Luganda, Makedonska, Mandarin, Mandinka, Mongoliska, Nepalesiska, Pashto, Polska, Portugisiska, Punjabi, Samiska, Serbiska, Serbokratiska, Singalesiska, Slovakiska, Somaliska, Sorani, Spanska, Swahili, Syrianska, Tagalog, Tamil, Thailandska, Tigre, Tigrinja, Turkiska, Turkmenska, Twi, Tyska, Uiguriska, Ukrainska, Umesamiska, Urdu, Uzbekiska, Vietnamesiska, Vitryska, Wolof, Romani chip arli, Romani chib kaale och Östassyriska.

Lingua Communication (08-410 963 00, www.linguacom.se, kundservice@linguacom.se) Levererar Franska, Nordsamiska och Sydsamiska

DigitalTolk (010-199 45 00, info@digitaltolk.se) Levererar Farsi, Syriska och Tjetjenska

Transvoice (011-12 21 30, www.transvoice.se) Levererar Lulesamiska, Meänkieli, Rumänska och Ryska

Tolkresurs (0771- 85 00 58, www.tolkresurs.se) Levererar Amhariska-Amarinja, Armeniska, Badinani och Finska

Språkservice är inte längre vår leverantör av Närvarotolkar och ska inte kontaktas.

Tillsättningskrav och uppföljning av avtal:

I avtalet krävs att leverantörerna ska tillsätta minst 90 % av regionens efterfrågade behov. Om en leverantör tackar nej eller inte kan tillsätta tolk enligt kompetens och språk tre gånger har regionen rätt att sätta dem i karantän i 6 månader och istället avropa hos den som är rangordnad nummer 2. Information om icke uppfyllda uppdrag behöver inkomma till marica.demby@norrboten.se för att avtalsuppföljning ska kunna ske på rätt sätt med sammanställning av avvikelser från hela Region Norrbotten samt tidig dialog med Leverantör.

Tillsättning av telefontolk då närvarotolk egentligen efterfrågats bör räknas som en avvikelse.